

Strategisten päämäärien mittareiden raportti 31.12.2016

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
Kaupungin talous tasapainossa					
1. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma toteutetaan	Vuosikate	Vuoden 2017 lopussa vuosikate kattaa nettoinvestoinnit	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma ja vuoden 2016 talousarvion tavoitteiden toteuttaminen.	Vuonna 2016 vuosikate oli 178,8 milj. euroa ja se kattoi 133-prosenttisesti toteutuneen vuoden 2016 investointiosan neton.	
	Verotulojen kasvu – toimintakatteen ja rahoituskulujen kasvu	Verotulojen kasvu kattaa toimintakatteen ja rahoituskulujen kasvun	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma ja vuoden 2016 talousarvion tavoitteiden toteuttaminen.	Verotulot kasvoivat vuonna 2016 edellisvuodesta 2,1 prosenttia ja toimintakate pieneni -2,5 prosenttia. Euromääräisesti verotulot kasvoivat 19,8 milj. euroa, toimintakate pieneni -25,5 milj. euroa ja rahoituskulut alenivat -2 milj. euroa. Näin ollen verotulojen kasvu riitti kattamaan toimintakatteen ja rahoituskulujen muutoksen vuonna 2016.	
	Toimintakulujen vertailukelpoinen kasvuprosentti	Toimintakulujen kasvu kaupunkitasolla enintään TVO:n mukainen	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma ja vuoden 2016 talousarvion tavoitteiden toteuttaminen.	Kaupunkitasolla talousarvion mukaiset toimintakulut kasvoivat vuonna 2016 vuodesta 2015 vain 0,2 prosentilla. Kasvutaso oli alempi kuin edellisissä tilinpäätöksissä. Toimintakulut alittivat sekä alkuperäisen että muutetun talousarvion. Toimintakulujen kasvua hillitsivät mm. HUS ja HSL kuntayhtymien ylijäämistä aiheutuneet kirjaukset sekä kiky-sopimuksesta aiheutunut lomapalkkajaksotuksen muutos.	
2. Velkaantumiskehitys saadaan hallintaan	Pitkäaikaisen velan määrä	Tavoitetaso TS 2015-2018:n mukainen	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma ja vuoden 2016 talousarvion tavoitteiden toteuttaminen.	Lainamäärä 31.12.2016: 1 060 milj. euroa (pitkäaikaiset lainat). Talousarviossa 2016 ennakoitiin vuoden 2016 lopun lainamääräksi 1 094 milj. euroa.	
3. Kaupungin tulopohjaa vahvistetaan	Maanmyyntitulot strategiakaudella kasvavat maapolitiittisen ohjelman mukaisesti	Maanmyyntivoitot vuosina 2013–2017 yhteensä vähintään 150 milj. euroa	Maapolitiittisten linjausten mukainen tulostavoite 30 miljoonaa euroa, talousarviossa 2016 tavoite 32,6 milj. e	Maanmyyntivoitto vuonna 2016 48,8 milj. euroa.	
	Elinkeinopoliittiset toimenpiteet tulopohjan vahvistamiseksi	Kaupungin yhteisöveron jako-osuus kasvaa joka vuosi strategiakaudella 2013–2017	Aktiivinen elinkeino- ja työllisyyspolitiikka, elinvoimaohjelman valmistelu.	Yhteisöveron jako-osuus vuonna 2014 oli 4,8 %, vuonna 2015 4,6 % ja vuonna 2016 4,3 %. Näin ollen yhteisöveron jako-osuus oli vuoden 2012 lähtötilanteen tasoa alempi. Vuonna 2016 kunnan saamat yhteisöverotulot laskivat kuntaryhmän jako-osuuden väliaikaisen 5-prosenttiyksikön korotuksen poistumisesta johtuen.	
	Asukaskohtaiset kunnallisverotulot vuodessa	Asukaskohtaiset kunnallisverotulot kasvavat nopeimmin pääkaupunkiseudulla strategiakaudella 2013–2017	Aktiivinen elinkeino- ja työllisyyspolitiikka, asuntopoliittikka.	Asukaskohtaisten kunnallisverotulojen muutos vuonna 2016 oli Vantaalla +1,3 prosenttia, Helsingissä +3,0 prosenttia ja Espoossa +3,8 prosenttia. Vantaan asukaskohtaisen tunnusluvun kehitykseen vaikutti osaltaan voimakas väestönkasvu, kunnallisverotulot seuraavat viiveellä esim. muuttoliikkeen aiheuttamaa väestönkasvua.	
4. Kumppanuuksien hyödyntäminen	Rakentuminen ja tontinmyynti tehostuvat	Kivistön maanmyyntivoitot 8 milj. euroa/vuosi ja Kivistön keskusta-alueesta Kehäradan pohjoispuolella puolet on rakennettu tai rakenteilla	Kivistön asuntorakentaminen on kumppaneiden toimesta vilkasta ja uuden asuntorakentamisen edistymistä on edistetty ripeällä kaavoituksella.	Maanmyyntivoitto Kivistön alueelta vuonna 2016 6,8 milj. euroa, vuodesta 2013 lähtien yhteensä 37,7 milj. euroa.	

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
Kaupunkirakenne eheytyy					
5. Kaupunkirakenne ja palvelurakenne tukeutuvat raideliikenteeseen ja joukkoliikenteen laatukäytäviin	Asukasmäärän kehittyminen 1000 metrin vyöhykkeellä asemista/joukkoliikenteen runkovyöhykkeellä	100 000 /127 000	Asemakaavojen toteuttaminen.	101 020 /127 303	
	Kasvihuonekaasupäästöt	Vuotuinen väheneminen kokonais- ja asukaskohtaisissa päästöissä jatkuu	Toimialan valtuustokaudelle hyväksytyyn ympäristöohjelman toimenpiteet tukevat tavoitteen toteutumista. Sähkön tuonti ja hyvä kotimainen vesivoimatilanne ovat korvanneet hiililauhdesähköä, vuonna 2015 kulutussähkön päästöt putosivat Vantaalla 25 prosenttia edellisvuodesta.	Asukaskohtaiset päästöt olivat 5,4 t CO2-ekv vuonna 2015 ja ne vähentyivät vuonna 2015 8 % verrattuna vuoteen 2014 ja kokonaispäästöt vähenivät 6 % (1,155 milj.t CO2-ekv). Vuoden 2016 tiedot ovat käytössä vasta kesällä 2017.	
	Asemien liityntäpysäköintipaikat	2700	Vehkalan liityntäpysäköintialue on valmis.	2410 paikkaa. Uusia paikkoja on tulossa Leinelään noin 80 vuonna 2017.	
	Kivistön, Leinelän sekä Vehkalan, Aviapoliksen asemaseutujen kaavoittaminen	Kaavat hyväksytyt	Kaavat ovat valmistuneet.	Kivistön, Vehkalan ja Leinelän liityntäpysäköintipaikat valmistuneet. Aviapoliksen aseman eteläistä sisäänkäyntiä ympäröivän korttelin asemakaava valmistunut. Asuntomessujen eteläparkkia käytetään liityntäpaikkoihin (1000 ap).	
	Kehä III ja Kehärata valmistuvat 2015	Hankkeet valmistuneet	Kehä III ja Kehärata valmistuivat vuonna 2015.	Kehärata on valmis ja otettiin käyttöön 7/2015. Kehä III ja Lentoasemantien parantaminen on valmis ja otettiin käyttöön 10/2015. Kehä III välillä Lahdenväylä-Porvoonväylä otettiin vastaan urakoitsijalta liikenneväylien osalta 11/2015. Viimeistelytyöt tehtiin keväällä 2016.	
6. Keskustat ovat eläviä, uudistuvia ja turvallisia	Keskustojen valmistuvien kaavojen kerrosala/vuosi	100 000 k-m2/v	KV:ssä hyväksytyt kaavat.	47 105 k-m2	
	Pyöräteiden pituus yhteensä	716 km	Kestävä liikkuminen sisältäen laadukkaat pyöräilyrunkoyhteydet otettu huomioon Vantaan liikennepoliittisessa ohjelmassa.	Pyöräteiden pituus yhteensä vuoden 2016 lopussa arvion mukaan 715 km. Tieto vahvistuu myöhemmin keväällä.	
	Arkkitehtuuristrategian päivitys	Arkkitehtuuristrategian päivitys valmis	Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma hyväksytty kv:ssa 11.5.2015	Ks. Toimenpiteet.	
7. Investointiohjelma vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheytymistä	Investointiohjelman toteuttaminen	TVO:n taso	Investointiohjelmat on laadittu TVO-tasoon. Investointiohjelmien toteuttaminen suunnitelmien mukaisesti.	Kaupungin (pl. liikelaitokset ja rahastot) investointiosan toteutunut netto vuonna 2016 oli 134,1 milj. euroa. Kaupungin bruttoinvestoinnit yhteensä olivat 144,1 milj. euroa. Vuoden 2016 investointimenoja nostivat Kivistön maankäyttösopimuksissa kunnallistekniikan korvauksena vastaanotettujen maa-alueiden kirjanpidolliset investointimenot (n. 30 M€), konsernin sisäinen pysäköintilaitosten omistusjärjestely (n. 10 M€) sekä Kehäradan vielä vuodelle 2016 kohdistuneet kustannukset (n. 6 M€). Nämä erityisasiat pois lukien asetui vuoden 2016 investointien perustaso myös bruttomääräisesti tavoitellun investointikaton mukaiseksi.	
	Kaupungin toimitilamäärä, m2	Toimitilamäärä kasvaa enintään 0,5 prosenttia vuodessa	Toimitilamäärä on vähentynyt noin 16 % vuodesta 2015.	Toimitilojen määrä 2016: 826 304 m2.	
8. Asuntorakentaminen on laadukasta ja kohtuuhintaista	Asuntojen määrä (MAL-sopimus)	Sopimusten mukainen	Tavoite sopimuksen mukaisesti 2000 asuntoa.	Vuonna 2016 toteutui 2 955 asuntoa.	

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehitysuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehitysuunta negatiivinen
Kaupungin elinvoima vahvistuu					
9. Uudistuva elinkeino- ja työllisyyspolitiikka laskee työttömyyttä ja lisää työpaikkojen määrää Vantaalla.	Elinvoimaohjelman toimenpiteiden toteuttaminen	Ohjelman toimenpiteet toteutettu vuosisuunnitelmien mukaisesti	Vantaan elinvoimaohjelmaa 2014 - 2016 on toteutettu nyt noin kahden ja puolen vuoden ajan, jona aikana valtaosa ohjelman 45 konkreettisesta toimenpiteestä on saatu liikkeelle tai kokonaan jo toteutetuiksi. Elinvoimaohjelmaa toteutettiin alkuperäisen suunnitelman mukaisesti vuoden 2016 aikana.	Tähän mennessä toteutetuista toimenpiteistä voidaan mainita muun muassa pienhankintatyökalan käyttöönotto, yritys- ja toimitilarekisterien ajantasaistaminen, yrityskiihdyttämön perustaminen, kauppakeskusakatiemian toteuttaminen, kaupungin brändiuudistuksen toteuttaminen, työpaikka-alueiden profiloititöiden toteuttaminen, Vantaan asumismahdollisuuksien markkinointikonaisuus, matkailukärkien tuotteistaminen, Kuusijärven kehittämissuunnitelman toteuttaminen, Kehäradan tunnetuksi tekeminen, Asuntomessujen markkinoinnin toteuttaminen sekä yhden luukun rakennusvalvonnan toteuttaminen, Tikkurilan jokirannan ideakilpailun toteuttaminen sekä VisitVantaa -sivuston rakentaminen. Lisäksi elinvoimaohjelman puitteissa on toteutettu suuri joukko kaupungin työllisyys- ja maankäyttöpoliikkaan liittyviä konkreettisia toimenpiteitä.	
	Työttömyysaste	10,5 %	<p>Vuonna 2016 kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 1 293 henkilöä, asiakasmäärä kasvoi 6 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.</p> <p>Alle 25-vuotiaille työttömille suunnatussa Ohjaamo-projektissa oli vuoden 2016 aikana asiakkaita 4188.</p> <p>Työvalmennustaloissa Reelissä, Vantaan Valossa ja Koutsissa oli yhteensä 802 asiakasta vuonna 2016. Vuoden 2016 aikana Vantaan kaupungin eri toimipisteissä työskenteli yhteensä 435 palkkatuella työllistettyä henkilöä. Palkkatuella rahoitetun oppisopimuskoulutuksen aloitti 39 henkilöä.</p> <p>Joulukuun 2016 lopussa TYP:ssä oli asiakkaana 3371 henkilöä. Vaikka työttömyystilanne on pysynyt korealla tasolla, on samaan aikaan myös tapahtunut myönteistä kehitystä yksityisen sektorin työpaikkojen määrässä, sillä Vantaalla ovat viimeksi tilastoidun kolmivuotiskauden aikana (2012-2014) erityisesti yksityissektorin työpaikat kasvaneet sekä prosentuaalisesti että absoluuttisesti (N=1437 kpl) enemmän kuin missään muussa maamme kaupungissa.</p>	Joulukuussa 2016 Vantaan työttömyysaste oli 12,2 %.	
	Työllisyysaste (15-64 v)	Vuosikeskiarvo 74,0 %	Työllisyyspalveluiden kaikkia toimintoja ja palveluja kehitettiin aktiivisesti ja tiivistettiin yritysysteistyötä, jotta entistä useampi asiakas työllistyisi avoimille työmarkkinoille.	4/2016 työllisyysaste 71,9 % 4/2015 työllisyysaste 72,6 % 4/2014 työllisyysaste 73,3 % 4/2013 työllisyysaste 72,4 %	
	Vieraskielisten työllisyysaste (15-64 v)	60,0 %	Kuntouttavassa työtoiminnassa on maahanmuuttajille omia työhönvalmentajia ja ryhmätoimintoja, ostopalveluina tuotettavaa kielikoulutusta on lisätty.	54,5 % v. 2014, lähde: Tilastokeskus (uudempaa tietoa ei ole saatavilla).	
	Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	Alle 25-vuotiaita työttömiä enintään 1100 hlöä	<p>Työllisyyspalvelut osallistuu VM:n nuorisotakuun kuntakokeilun, jossa kehitetään erityisesti NT-typpi -tietojärjestelmää.</p> <p>Monialainen matalan kynnyksen palvelu Ohjaamossa oli vuoden 2016 aikana yksilöasiakkaiden asiakaskäyntejä 4188. Lisäksi ryhmissä on käyntikertoja ollut 1167.</p> <p>Vuonna 2016 kesätyöpaikka kunnan tehtävissä rahoitettiin 96:lle ilman kesätyöpaikkaa jääneelle opiskelijalle, jotka olisivat muuten joutuneet hakemaan toimentulotukea kesän ajaksi.</p>	Joulukuun 2016 lopussa Vantaalla oli 1 454 alle 25-vuotiaasta työtöntä.	

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
	Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä	Yli 50-v. työttömiä enintään 4 200 hlöä	Työllisyyspalvelut on kumppanina syksyllä 2015 aloitetussa Edupolin AURA – koulutuksen kautta työhön 50+ -hankkeessa.	Joulukuussa 2016 yli 50-vuotiaita työttömiä 4 670.	
	Pitkäaikaistyöttömien määrä	Pitkäaikaistyöttömiä enintään 3 600 hlöä	Monialaisen yhteispalvelun (TYP) asiakasmääriä on nostettu merkittävästi. Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärää kasvatettu 10 %:lla.	Vantaalla oli vuoden 2016 lopussa 4877 pitkäaikaistyötöntä.	
	Työelämää tukevat joustavat päivähoitopalvelut	Päivähoitopaikka työllistymistilanteessa 2 vkon kuluessa	Kun lapsen huoltaja hakee päivähoitopaikkaa työllistymisen vuoksi, se järjestetään kahden viikon kuluessa kuunnellen mahdollisuuksien mukaan perheen toiveita hoitopaikan sijainnista. Ensisijaista hoitopaikkatoivetta ei kaikilta osin voi toteuttaa kesken toimintavuoden, mutta päivähoitopaikka pyritään järjestämään perheen kulkuyhteydet ja kuljetusmahdollisuudet huomioon ottaen.	Tavoitetaso toteutui.	
	Korkean jalostusarvon työpaikkojen sijoittuminen Vantaalle (keskeiset uudet Vantaalle sijoittuneet uudet yritykset työpaikkamäärineen)	300 uutta KIBS-työpaikkaa vuoden 2017 loppuun mennessä	Elinvoimaohjelmaa on toimeenpantu aktiivisesti tavoitteen saavuttamiseksi. Keskeisimmät toimenpiteet ovat kohdistuneet Aviapoliksen, Vantaankosken ja Vehkalan työpaikkaalueiden kehittämiseen. Toimenpiteet jatkuvat vuoden 2017 aikana. Tavoitteen osalta ei ole ollut käytettävissä koostettua ja luotettavaa arviota mittarin lähtö- ja toteumatilasta.	Elinvoimaohjelman aktiivinen toimeenpano, yritysalueiden profiloititöy sekä aktiivinen yrityshankinta.	
	Työpaikkaomavaraisuus.	Työpaikkaomavaraisuus 107,0 %	Tavoitetta on pyritty edistämään sekä elinvoimaohjelman toteuttamisella, työpaikka-alueiden profilointi- ja brändästyöllä sekä aktiivisilla sijoittumisneuvotteluilla ja yrityshoukuttelulla.	107,5 %	
10.	Kaupungin vetovoimaisuus asuinpaikkana paranee ja asukkaat tuntevat oman kylänsä ja sitä kautta Vantaan kotikaupungikseen	Kaupunkipalvelututkimuksen asuinkuntaindeksi	Vähintään 3,7	Valtuustokauden strategian ja sen sisältämien ohjelmien toteuttaminen.	Kaupunkipalvelututkimus toteutettiin vuoden 2016 aikana: kaupunkipalvelututkimuksen laaja asuinkuntaindeksi Vantaan osalta nousi 3,6:een vuoden 2012 3,4:stä.
11.	Asukkaiden turvallisuus vahvistuu	Onnettomuuksien ja väkivallan vuoksi sairaalahoitoon joutuneiden vantaalaisten määrä 10 000 asukasta kohti	Alle 140 hlöä	Vantaan kaupunginvaltuuston 2013 hyväksymän kaupungin turvallisuussuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.	THL:n tilaston "Tapaturmien ja väkivallan aiheuttamat hoitajaksot, potilaat, hoitopäivät ja kuolemat viiden vuoden aikana, 2010–2014" mukaan seurantajaksolla sairaalahoitoon joutui vuosittain keskimäärin 118 henkilöä. Yksityiskohtaista tilastoa käsittäen vain vuoden 2016 tilanteen, ei ollut käytettävissä.

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
	Aikuisten alkoholin liikkakäyttö (Audit-C –mittari)	Aikuisten alkoholin liikkakäyttö vähenee	<p>Sosiaali- ja terveystoimessa on edistetty tavoitteen saavuttamista mm. seuraavin toimin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Syksyllä 2016 avattiin matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelupisteet walk in -periaatteella ilman ajanvarausta Martinlaakson ja Tikkurilan terveysasemilla. - Kuntalaiselle suunnattu sähköinen terveystarkastus- ja valmennusohjelma sisältää myös alkoholin käytön vähentämistä tukevan osion. Alkoholin vähentämisen valmennusohjelman käyttö on lisääntynyt edellisvuodesta. - Päihteiden käytön kokemusasiantuntijatoimintaa toteutetaan kolmella terveysasemalla. Palvelusta on saatu hyviä kokemuksia ja toiminta jatkuu vuonna 2017. - V. 2016 perustettiin Vantaan tarjontatyöryhmä, jossa yhdessä elinkeinoelämän kanssa pyritään vaikuttamaan päihteiden saatavuuteen ja ikärajojen noudattamiseen. Lisäksi ehkäisevässä päihdetyössä toteutettiin mm. Pakka-toimintamallin (sis. mm. ikärajavälvoimän) mukaisia ostokokeita. 	Alkoholin mahdollinen riskikäyttö oli lähtötasosta laskenut sekä miehillä (35,4 %) että naisilla (19,7 %) THL:n v. 2015 toteuttaman kansallisen ATH-kyselytutkimuksen mukaan (Audit-C-mittari). Tilastotietoa vuodelta 2016 ei ole käytettävissä.	
	Asuinalueiden koettu turvallisuus (ATH/THL)	Asuinalueen turvallisuuteen tyytyväisten osuus kasvaa	<ul style="list-style-type: none"> - Toimiala osallistuu kaupungin Hyry-ryhmiin, jossa ratkotaan alueen ongelmia monialaisessa yhteistyöryhmässä. - Perhepalveluissa turvallisuutta lisätään välillisesti mm. asunottomuutta vähentämällä ja työskentelemällä kadulla näkyvien ongelmien vähentämiseksi (esim. päihde- ja mielenterveyshaasteet). - Toimialan edustajat osallistuvat alueellisiin asukastilaisuuksiin, joissa asukkailla mahdollisuus kysyä ja keskustella alueen haasteista. - Kaupunkitasolla on toteutettu myös useamman toimialan yhteinen jalkautumiskampanja turvallisuuden lisäämiseksi levottomaksi koetulla alueella. 	88,4 % (M), 86,6 % (N). Kyselyn perusteella vuoden 2012 lähtötasoon verrattuna v. 2015 entistä useammat miehet ja naiset kokevat asuinalueensa turvalliseksi. Naisista asuinalueensa turvalliseksi kokevien osuus oli kuitenkin laskenut prosentilla vuodesta 2013. Tilastotietoa vuodelta 2016 ei ole käytettävissä.	
12.	Vantaan tulevaisuutta rakennetaan yhdessä asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten kanssa	Osallisuusmallin mukaisia osallistumisen prosesseja on löydetty ja otettu käyttöön ja niiden toteutumista seurataan.	Osallistumistyössä ja kuntalaisvaikuttamisessa keskityttiin Osallistuva Vantaa –toimintatavan kehittämiseen. Suunnitteilla olevan toimintamallin tavoitteena on lisätä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia, vahvistaa ymmärrystä ja luottamusta kaupunkiorganisaation ja kaupunkilaisten välillä ja tukea edustuksellista demokratiaa. Aluetoiminta järjesti 12 osallistavaa tilaisuutta kuntalaisille. Syksyllä 2016 pidettiin kolme kaupungin työntekijöille suunnattua osallisuuskoulutusta, joissa oli mukana noin 50 kaupungin työntekijää. Osallisuusverkosto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.	Osallisuusmallin mukaiset osallistumisen prosessit on otettu käyttöön ja niiden toteutumista seurataan.	
	Kuntavaalien äänestysprosentti	Äänestysprosentti kuntavaaleissa 2017 nousee	Vuonna 2016 ei ollut kuntavaaleja. Vuoden 2017 kuntavaalien ennakkoäänestyspaikoiksi on kaupunginhallituksessa valittu kohteita, joissa liikkuu paljon ihmisiä, mm. kirjastoja, lentoasema, kauppakeskus ja matkakeskus. Asukaspalveluiden toimialalla on koordinoitu äänestämisuutta lisääviä toimia: järjestöjä ja vaikuttamistoimielimiä on aktivoitu, asukasfoorumeja ja toimialojen asukastilaisuuksia hyödynnetty vaalien markkinoinnissa. Viestintä on organisoitunut haastekampanjan poliitikoille ja ehdokkaille some-kanavissa. Asukaslehdessä vaaleista on julkaistu artikkeleita useammassa numerossa ja Tikkurilan lukiossa järjestetty nuorten tilaisuus.	Kuntavaalit järjestetään vasta 9.4.2017.	
13.	Vantaalaisten koulutustaso ja osaaminen vahvistuvat	Korkeakoulututkinnon suorittaneiden %-osuus.	Koulutustarjonta ja kaupungin vetovoimaisuus.	Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oli vuoden 2016 alun tilanteessa 21 prosenttia (joista alempi korkeakoulututkinto 12 prosentilla, ylempi korkeakoulututkinto 8 prosentilla ja tutkijakoulutus 1 prosentilla).	

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
	Perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen sijoittuneiden %-osuus.	Perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen sijoittuneiden osuus on 99 prosenttia. Jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle mahdollistetaan jatkokoulutuspaikka.	Vuoden 2016 yhteishaussa perusopetuksen päättävälle oli Vantaalla tarjolla 100 aloituspaikkaa enemmän kuin edellisessä vuonna. Aloituspaikkoja oli laskennallisesti yli 100 % suhteessa perusopetuksen päättävien määrään.	Perusopetuksen keväällä 2016 päättäneistä 98,7 % sijoittui lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen tai valmistaviin koulutuksiin.	
	Perusopetuksen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden %-osuus 20-29 vuotiaista	79 %:lla on perusopetuksen jälkeinen tutkinto	Vuoden 2016 aikana Variassa suoritti ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai tutkinnon osan yhteensä 88 nuorten aikuisten osaamisohjelmaan kuuluvaa henkilöä. Oppisopimuskoulutuksella opiskelevia alle 29-vuotiaita henkilöitä oli Varian oppisopimus- ja työelämäpalveluissa vuonna 2016 yhteensä 251.	1.1.2016 perusopetuksen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden prosenttiosuus oli 74,4 %	
14.	Vantaan kilpailukyky vahvistuu osana metropolialuetta	Metropolialueen toimiva kuntarakenne ja metropolihallinto Vantaan kannalta	<p>Valtion käynnistämän metropolialueen erityisen kuntajakoselvityksen selvittäjien ehdotus viiden kunnan yhdistämisestä valmistui joulukuussa 2014. KV otti siihen kantaa vuoden 2015 alkupuolella.</p> <p>Metropolihallintoa valmistelevalle työryhmän lakiesitys valmistui ja valtiovarainministeriö pyysi metropolialueen kunnilta lausuntoa hallituksen esityksestä metropolihallintoa koskevaksi lainsäädännöksi. Vantaan KV antoi lakiluonnoksesta lausunnon tammikuussa 2015.</p> <p>Valtion käynnistämä metropolihallintolain valmistelu keskeytyi keväällä 2015. Kuntarakenteeseen tai metropolihallintoon liittyvää valmistelua ei ole tehty vuoden 2016 aikana. Sen sijaan valmistelua on tehty sote- ja maakuntauudistukseen sekä PKS-erillisratkaisuun liittyen.</p>	Ks. Toimenpiteet.	
Palvelut uudistuvat					
15.	Uudistuvat palvelut vahvistavat asukkaiden hyvinvointia	Kelan sairastavuusindeksi	<p>Vantaalaisten Kelan sairastavuusindeksillä mitattu sairastavuus vähenee vuosittain</p> <p>Sosiaali- ja terveystoimen palvelukokonaisuuden tavoitteena on väestön terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen. Tapoja auttaa väestöä elintapamuutoksissa, hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja omahoidon toteuttamisessa kehitetään jatkuvasti. Vuonna 2016 toteutettiin kuntalaisille kohdistettu hyvinvointiviikko. Viikon 39 jokaiselle päivälle järjestettiin lukuisia hyvinvointia tukevia tapahtumia yhdessä yritysten ja järjestöjen kanssa. Hyvien kokemusten vuoksi hyvinvointiviikkoa aiotaan jatkaa myös v. 2017. Tilaisuudessa markkinoitiin mm. v. 2014 käyttöön otettua oma hoitoa tukevaa sähköistä terveystarkastusta.</p> <p>Uusia sähköisen terveystarkastus- ja valmennusohjelmaan rekisteröityneitä käyttäjiä oli Vantaalla v. 2016 yhteensä n. 750 henkilöä ja terveystarkastuksia tehtiin n. 850 kertaa. Vuodesta 2014 terveystarkastuksia on tehty noin 2250, rekisteröityneitä käyttäjiä on hieman yli 2000.</p> <p>Vuonna 2016 terveysasemien itsehoitopisteisiin hankittiin potilaskäyttöön tietokoneet ja omahoidon tukemisen toimintamallit yhtenäistettiin. Terveyspalveluissa vuosi 2017 on terveyden edistämisen teemavuosi, johon valmistautuminen alkoi syksyllä 2016.</p>	Vantaalaisten sairastavuus hieman väheni edellisvuosista sairastavuusindeksin ollessa v. 2015 88,4. Tilanne sairastavuuden osalta on edelleen maan keskiarvoa (indeksi=100) parempi. Vuoden 2016 tiedot eivät ole kansallisesti vielä saatavissa.	

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
	Vantaalaisten hyvinvoinnin kehitys hyvinvointiraportoinnin perusteella	Vantaalaisten hyvinvointi edistyy keskeisillä hv-indikaattoreilla mitattuna vuosittain	Vantaan laaja hyvinvointikertomus 2016 on viimeisteltävänä, ja se käsitellään kaupunginvaltuustossa maaliskuussa 2017.	<p>Valtuustoon maaliskuun alussa menevän valtuustokautta 2013-17 käsittelevän laajan hyvinvointikertomuksen perusteella vantaalaisten hyvinvoinnista ja sen kehityksestä voidaan tehdä seuraavat johtopäätökset</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vantaan väestö kasvaa nopeasti. Tämä kasvu koostuu merkittävilta osin vieraskielisestä väestöstä. Muuttoliike pitää yllä työikäisten ikäluokkien kasvua ja täten tasapainottaa väestön ikääntymisen vaikutuksia väestörakenteeseen. - Taloudellisen taantuman seurauksena työttömyys kasvoi Vantaalla voimakkaasti vuosina 2012 - 15. Työttömyyskehitys on kuitenkin jo kääntynyt laskuun. - Sekä lasten ja nuorten että aikuisten elintavoissa on tapahtunut kehitystä parempaan suuntaan. - Asuinalueiden väliset sosioekonomiset erot ovat naapurikaupunkeja pienemmät mutta kuitenkin kohtuullisen suuria. <p>Erityisinä haasteina hyvinvointityölle voidaan pitää</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa selvästi lähivuosina. - Rakennetyöttömien määrä ja heidän osuutensa työttömistä on melko suuri. - Erityisesti työttömyyden mutta myös muiden sosioekonomisten tekijöiden suhteen asuinalueiden välillä on suhteellisen suuria eroja. Maahanmuuttajat keskittyvät voimakkaasti joillekin asuinalueille. Nämä alueet ovat pääosin samoja alueita, joilla väestön sosioekonominen rakenne heikompi. - Maahanmuuttajanuorten, erityisesti ensimmäisen polven maahanmuuttajien osalta, hyvinvointiin liittyy merkittäviä ongelmia mm. ystävien puuttumisen ja koulukiusaamisen vuoksi - Sosioekonominen tausta ja nuorten peruskoulun jälkeinen oppilaitosvalinta ovat yhteydessä nuorten terveyskäyttäytymiseen. Vanhempien koulutustausta on yhteydessä mm. lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuuteen. Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien terveyskäyttäytyminen, esimerkiksi liikuntaharrastukset ja koululounaalle osallistuminen, ovat lukiolaisia heikommalla tasolla. 	

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
16. Kuntalaisten osallisuus ja yhteissuunnittelu palvelujen kehittämisessä lisääntyy	Asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kanssa kehitetyt palvelut ja niiden järjestämistavat (palvelumuotoilu)	Uudet asiakkaiden ja palvelujen käyttäjien kanssa kehitetyt palvelut	<p>Soster: Hyvin toimivaa päihdetyön kokemusasiantuntijatoimintaa terveysasemilla hyödynnetään kolmella terveysasemalla. Asukas- ja omaisiltoja järjestetty eri toiminnoissa. Ehkäisevän terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, kuntoutuksen ja psykososiaalisten palvelujen yhteisessä Osallisena perheen elämässä -hankkeessa pyrittiin lisäämään asiakkaiden osallisuutta ja kehittää peruspalvelujen koordinoitua päällekkäisiä toimintoja karsien. Kuntalaisia edustavia vanhus- ja vammaisneuvostoja kuullaan ennakoivasti kehitettäessä vanhus- ja vammaispalveluja. Kaikille omaishoitoperheille toteutettu kysely palveluodotuksista ja tuen tarpeista syksyllä 2016. Kyselyn pohjalta kehitetään omaishoitajille suunnattavaa tukea ja valmennusta. Vuonna 2016 toteutettiin kuntalaisille kohdistettu hyvinvointiviikko. Viikon 39 jokaiselle päivälle järjestettiin lukuisia hyvinvointia tukevia tapahtumia yhdessä yritysten ja järjestöjen kanssa.</p> <p>Sivi: Lukiokoulutuksessa on kehitetty uusia oppimistiloja ja työelämälähtöisyyttä yhteistyössä opiskelijoiden ja opettajien kanssa, esim. Digi-luokka ja Työelämälähtöisyys lukiokoulutuksessa -hankkeet. Perusopetuksessa oppilaiden ja huoltajien osallistuminen koulu yhteisön hyvinvointiin on lisääntynyt, esim. oppilaiden ehdotuksia on kuultu luokissa ja YHR:ssä. Lisäksi oppilaita ja huoltajia on kuultu sähköisillä kyselyillä oppimiseen ja oppimistukeen liittyen.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa on vuonna 2016 ollut yhteensä 18 palvelumuotoilutilaisuutta huoltajien kanssa liittyen osa-aikaisen varhaiskasvatuksen järjestämiseen 1.8.2016 alkaen.</p> <p>Mato: Asukkaat on otettu mukaan eri tavoin maankäytön suunnitteluun. Erityisenä painopisteenä ovat olleet lapset ja nuoret. Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala ja sivistystoimen toimiala ovat sopineet Lapset ja nuoret asuinympäristönsä rakentajina - yhteistyömallista. Mallin toiminta käynnistyi toukokuussa. Kaupunkisuunnittelussa asukkaita on osallistettu mm. Aviapoliksen kaavarunkotyöhön, Kivistön ja Backaksen kartanon alueiden suunnitteluun sekä Kuusijärven kehittämissuunnitelmatyöhön. Kaupunkisuunnittelu ja viheralueyksikkö ovat lisäksi yhteistyössä osallistaneet asukkaita mm. Martinlaaksonpolun, Topaasiaukion ja Tikkurilan jokirannan suunnitteluun. Asukkaita on otettu mukaan myös puistojen suunnitteluun. Myös päiväkotien ja koulujen pihojen on kehitetty yhdessä asukkaiden kanssa. Toimialalla on osallistuttu erilaisten hyvinvointiohjelmien toteuttamiseen. Osallisuus on kirjattu vahvasti myös päivitettyyn arkkitehtuuriohjelma Apoliin.</p> <p>Konsas: Kuntalaispalveluissa palvelumuotoilumenetelmiä on käytetty yhteisen asiakaspalvelun, lähidemokratiamallin ja Yhteisen pöydän logistiikan suunnittelussa ja toteutuksessa. Asukastilojen toimintoja on ideoitu ja toteutettu yhdessä yhdistysten ja asukkaiden kanssa. Toimialoja ylittävissä hankkeissa on käytetty hyväksi aluetoiminnan asiantuntemusta ja menetelmäosaamista. Kaupungin henkilöstölle suunnattujen osallisuuskoulutusten järjestäminen aloitettiin syksyllä 2016.</p>	Ks. Toimenpiteet.	

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehitysuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehitysuunta negatiivinen	
17. Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut	Toimialojen asiakastytyväisyyskyselyt	Asiakastytyväisyys paranee	<p>Soster: Sosiaali- ja terveystoimen laaja kahden vuoden välein toteutettava asiakastytyväisyyskysely toteutettiin tammi-helmikuussa 2016.</p> <p>Sivi: Pääkaupunkiseudun yhteinen asiakastytyväisyyskysely toteutetaan varhaiskasvatuksessa kolmen vuoden välein, viimeksi vuonna 2014 ja seuraavan kerran vuonna 2017.</p> <p>Mato: Kuntatekniikan keskus osallistui 2016 laajempaan 27 kunnan teknisten palveluiden kyselytutkimukseen.</p> <p>Konsas: Toimialalla on toteutettu eri tulosyksiköissä asiakastytyväisyyskyselyjä ja toimintaa on kehitetty niiden tulosten pohjalta.</p>	<p>Soster: Sosiaali- ja terveystoimen v. 2016 toteutetun asiakastytyväisyyskyselyn kouluarvosanojen keskiarvo oli 8,85. Asiakastytyväisyys parani edelleen vuodesta 2012 (8,72) ja 2014 (8,8).</p> <p>Sivi: Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskyselyssä 2014 päivähoidon yleisarvosana nousi edellisestä 2011 kyselystä 4.1 -> 4.4 (asteikko 1-5).</p> <p>Mato: Kuntatekniikan keskus osallistui 2016 laajempaan 27 kunnan teknisten palveluiden kyselytutkimukseen. Rakennusteollisuus RT toteutti keväällä 2015 kyselyn, jonka mukaan Vantaa on Suomen rakentamisystävällisin kaupunki.</p> <p>Konsas: Asiakastytyväisyys on kyselyjen tulosten pohjalta hyvällä tasolla. Vertailutuloksia ei ole kerätty.</p>	Vihreä	
	Asukastytyväisyyskyselyt ja palvelukyky	Asukastytyväisyys paranee	Valtuustokauden strategian ja sen sisältämien ohjelmien toteuttaminen.	Kaupunkipalvelututkimus toteutettiin vuoden 2016 aikana: kaupunkipalvelututkimuksen laaja asuinkuntaindeksi Vantaan osalta nousi 3,6:een vuoden 2012 3,4:stä. Palvelukohtaisessa tarkastelussa palveluun tyytyväisten osuus kasvoi valtaosassa palveluista.		Keltainen
	Asukaskohtainen toimintakateen muutos%	Alle yleisen hintakehityksen	Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma	Vuonna 2016 kaupungin asukaskohtainen toimintakate aleni muutoksen oltua -4,6 prosenttia. Näin ollen asukaskohtainen toimintakate alitti selvästi vuoden 2016 noin 0,4 prosentin inflaatiotason.		Vihreä
	Palvelukustannukset Kuusikkokuntien ja Kuntaliiton suurten kuntien vertailussa	Vantaa on kustannustehokkain keskeisten palvelujen osalta	Vantaa osallistuu aktiivisesti suurten kaupunkien talous- ja toimintatietojen vertailuyöhön. TVO-jatkotoimenpiteet on hyväksytty ja niitä toteutetaan.	<p>Vuoden 2016 lopussa käytettävissä on vertailutiedot vuodelta 2015.</p> <p>- Lastensuojelu: Vantaan kokonaiskust. 936 €/0 - 20 v. asukas (Kuusikon ka 862 €). Vantaa sijoitus vertailussa 4/6. (Kuuden suurimman kunnan Kuusikkovertailu 2015)</p> <p>- Vanhuspalvelut: Vantaan 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen ikävakioidut kokonaiskustannukset 11 342 €/vastaavanikäinen väestö (Kuusikko 12 520 €). Vantaan sijoitus vertailussa 2/6. (Kuuden suurimman kunnan Kuusikkovertailu 2015)</p> <p>- Vammaispalvelulain mukaiset palvelut: Vantaan deflatoidut kokonaiskustannukset asiakasta kohden 4 522€, (Kuusikko 5 294 €). Vantaan sijoitus vertailussa 3/6. (Kuuden suurimman kunnan Kuusikkovertailu 2015)</p> <p>- Terveystieteiden huollon kustannukset (sis. kotipalvelun ja ymp. vrk-hoidon kustannuksia): Vantaan ikävakioidut kokonaiskustannukset 1997 €/asukas (suurten kaupunkien keskiarvo 2320 €/asukas). Vantaan sijoitus 2/11. (Kuntaliiton suurten kaupunkien th-vertailu 2015)</p> <p>- Varhaiskasvatuksessa Vantaa oli toiseksi kustannustehokkain Kuusikkokunta vuonna 2015.</p> <p>- Perusopetus: opetuksen kustannukset Vantaalla 4461 e/oppilas (Kouluikkuna: kuntien ka. 4875 e/oppilas ja yli 100 000 asukkaan kuntien ka. 4824 e/oppilas)</p> <p>- Lukiokoulutus: opetuksen kustannukset Vantaalla 3911 e/opiskelija (Kouluikkuna: kuntien ka. 4998 e/opiskelija ja yli 100 000 asukkaan kuntien ka. 4 469 e/opiskelija)</p>		Vihreä

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
18. Vaihtoehtoiset palvelujen tuottamistavat lisäävät asiakkaan valinnanvapautta	Vaihtoehtoiset palvelujen tuottamistavat toimialojen palvelutuotannossa lisääntyvät	Asiakkaan valinnanvapautta lisäävien vaihtoehtoisten palvelujen tuottamistapojen käyttö palvelutuotannossa lisääntyy	<p>Soster: Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja toteutetaan yhteistyössä yksityisen sektorin, kuntayhtymien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuonna 2016 lopussa toimialalla otettiin käyttöön sähköinen palvelusetelijärjestelmä, joka mahdollistaa asiakkaiden valinnanvapautta lisäävien palvelusetelivaihtoehtojen lisäämisen. Vuonna 2016 päätettiin viiden uuden palvelusetelin käyttöönotosta vuonna 2017.</p> <p>Henkilökohtaista budjetointia on toteutettu vammaispalveluissa, ja mallia valmistellaan kokeiltavaksi psyko-sosiaalisissa palveluissa osana kansallista hanketta.</p> <p>Mahdollisuutta pilotoida vaikuttavuusinvestointimallia selvitetään yhteistyössä Sitran kanssa.</p> <p>Sivi: Varhaiskasvatuksesa avoimen varhaiskasvatuksen palveluja lisätään ja kehitetään yhteistyössä seurakunnan ja muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi on tehty yhteistyötä yksityisten palveluntuottajien kanssa siten, että lähiaikoina käynnistyy kolmen uuden päiväkodin rakentaminen yksityisten palveluntuottajan toimesta. Varhaiskasvatuksessa on perustettu uusia kerhoja vuonna 2016 seitsemässä yksikössä. Vuonna 2016 on aloittanut kolme uutta yksityistä päiväkotia.</p> <p>Konsas: Vantaa-infoon on keskitetty kaupungin asiakaspalvelua entistä enemmän. Lisäksi kolmannen sektorin toimijoille tarjotaan mahdollisuutta hyödyntää tiloja omaan toimintaansa ja sen esittelyyn.</p> <p>Mato: Toimialalla ei ole palvelutuotantoa, jossa asiakkaan valinnanvapautta voisi lisätä.</p>	Ks. Toimenpiteet.	

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
19. Lisätään sähköistä asiointia ja itsepalveluja	Toimialojen tarjoamat sähköiset asiointi- ja itsepalvelut	Sähköinen asiointi kasvaa olemassa olevien palveluiden käytön lisäämisen sekä uusien kehitettävien sähköisten palveluiden kautta.	<p>Soster: Sähköinen ajanvaraus on toimialalla käytössä useissa palveluissa. Sähköisen lääkärivastaanottoaikojen ajanvarauksen laajamittaisen lisäämisen esteenä on lainsäädännön velvoite hoidon tarpeen arvioinnista määräajassa, sähköisen hoidon tarpeen arviointia on valmisteltu käyttöönotettavaksi. Hoitotarvikejakelun sähköisiä asiakkuuksia on lisätty. Kaupunkitasoiseen DigiVantaa -hankkeeseen kuuluva neuvolan sähköisen asiointiin käyttöönotto (äitiysneuvolan asiakkaaksi tulo ja lomakkeiden lähetys sähköisesti) on peruuntunut järjestelmän keskeneräisyyden takia ja HUS:n päällekkäisen järjestelmän käyttöönoton takia. Suojatun sähköisen viestinvälityksen käyttöönotot etenevät osana DigiVantaa -hanketta; suojattu viestinvälitys on syksyllä otettu käyttöön vanhus- ja vammaispalvelujen asiakasmaksutiimissä, perheneuvolan palveluneuvonnassa sekä perhekoutseilla. Sosiaalisen luototuksen käyttöönottoa on valmisteltu ja käyttö alkaa tammikuussa 2017. Lisäksi käyttöönottoa suunnitellaan myös muissa toiminnoissa. Pieni piiri -käytössä pesulapalveluissa (asiakas saa tabletin kautta yhteyden ohjaajaan). Sähköisen palveluseteliratkaisu otettiin käyttöön v. 2016. Toimialalla on käytössä sähköinen terveystarkastus ja -valmennus.</p> <p>Sivi: Perhepäivähoidossa mobiilipalvelu otettiin käyttöön ja lisäksi sen käyttöönottoa päiväkodeissa valmisteltiin. Mobiilipalvelu on otettu käyttöön 49 toimintayksikössä lasten läsnäolojen seurantaan ja loput toimintayksiköt tulevat mukaan keväällä 2017. Siinä lasten läsnäolon sekä perhepäivähoidon työntekijöiden työajan seuranta siirtyvät mobiilipalveluun. Varhaiskasvatuksen toimintayksiköt käyttävät aktiivisesti sähköpostia viestinnässä vanhempien kanssa. Myös sosiaalisen median käyttö on lisääntynyt. OPS:n uusia sähköisiä mahdollisuuksia kartoitetaan.</p> <p>Mato: Rakennusvalvonnan yhden luukun periaate -hanke on toteutettu.</p> <p>Konsas: Vantaa-info neuvoo ja tukee kuntalaisia julkishallinnon sähköisessä asiointissa. Nettikaveri-toiminta on tarkoitettu seniori-ikäisille kuntalaisille ja se on osoittautunut tarpeelliseksi toiminnaksi. DigiTave on otettu käyttöön. Lisäksi asukastilojen nettineuvonta on vakiintunutta ja sillä on kasvava asiakaskunta.</p>	Ks. Toimenpiteet.	

Strateginen päämäärä	Mittari	Tavoitetaso 31.12.2017	Toimenpiteet vuonna 2016	Mittarin tilanne 31.12.2016	Tilannearvio väreinä Vihreä: kehityssuunta positiivinen Keltainen: arviointi ei vielä mahdollista Punainen: kehityssuunta negatiivinen
Muutosta toteutetaan johtamisen kautta					
20. Hyvällä strategisella johtamisella ja esimiestyöllä toteutetaan muutosta	Huonot vaikutusmahdollisuudet muutoksiin (Kunta10)	28 %	Johtamis- ja esimiestyö toimialoilla. Esimiesten ja työyhteisöjen valmennukset, coaching ja muutosten tuki.	Henkilöstökysely (Kunta 10) toteutettu syksyllä 2016 kaupungin keskiarvo 35,2	
	Päätöksenteon oikeudenmukaisuus (Kunta10)	3,3	Johtamis- ja esimiestyö toimialoilla. Johtamisjärjestelmien mukainen toiminta. Esimiesten ja työyhteisöjen valmennukset.	Henkilöstökysely (Kunta 10) toteutettu syksyllä 2016 kaupungin keskiarvo 3,32	
21. Henkilöstön sitoutumisen ja osaavan työvoiman varmistaminen	Sosiaalinen pääoma (Kunta10)	3,8 %	Johtamis- ja esimiestyö toimialoilla. Esimiesten ja työyhteisöjen valmennukset, coaching, työhönohjaus ja muutosten tuki.	Henkilöstökysely (Kunta 10) toteutettu syksyllä 2016 kaupungin keskiarvo 3,82	
	Työnantajan suositteluinen (Kunta10)	79,2 %	Johtamis- ja esimiestyö toimialoilla.	Henkilöstökysely (Kunta 10) toteutettu syksyllä 2016 78,5 % suosittelisi työnantajaansa	
	Sairauspoissaoloprosentti	3,9	Vuoden 2016 toteutuma oli 4,55 (vuonna 2015 4,52). Toimintavuonna lähdettiin tekemään Tuunattua työtä, esimiehet kävivät aktiivisesti eVäikekeskusteluja ja tutkivat työssä sattuneita ja poissaoloon johtaneita tapaturmia. Terveys- ja turvallisuusjohtamisen vahvistamisesta huolimatta sairauspoissaolot hieman kasvoivat.	31.12.2016: 4,55	
	Oppilaitosyhteistyön malli	Merkittävillä ammattialoilla systemaattista	Henkilöstösuunnitelmissa on ensi kertaa vuonna 2016 ennakoitu harjoittelijoiden määrään ja niiden toteutumista seurataan vuoden aikana.	Kolmen ammattialan osalta oppilaitosyhteistyö on pääosin systemaattista. Muilla ammattialoilla yhteistyömuodot ovat pitkälti vakiintuneina, mutta käytännöt vaihtelevat tulosalueittain.	

Valtuustokauden 2013 - 2017 strategiaan sisältyvien ohjelmien raportointi

Ohjelma	Ohjelman tilanne 31.12.2016
1. Elinkeino- ja työllisyyspoliittinen ohjelma, eli elinvoimaohjelma	Ohjelma käynnissä. Elinvoimaohjelmaa toteutetaan vuoden 2017 ajan aina siihen asti, kun uuden kaupunkistrategian laadinta ja siihen jatkossa entistä elimellisemmin liittyvän elinvoimaohjelman toteuttaminen alkaa.
2. Kaupunkitasoiset palvelulinjaukset	Kaupunkitasoiset linjausten valmistelu keskeytettiin mm. sote-ratkaisun mahdollisten vaikutusten johdosta.
3. Tietohallinto-ohjelma	Kaupunginhallitus hyväksyi tietohallinto-ohjelma 2014 - 2017 18.11.2013 kokouksessa. Tietohallinto-ohjelman toteutus etenee aikataulun mukaisesti. Toteutunut 95 %.
4. Monikulttuurisuusohjelma	Monikulttuurisuusohjelman toimenpiteitä on toteutettu kaikilla toimialoilla ja tiiviissä yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.
5. Kaupungin ympäristöohjelma valtuustokaudelle 2013 - 2016	Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 7.10.2013.
6. Turvallisuussuunnitelma	Vantaan turvallisuussuunnitelma 2013-2016 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 7.10.2013 § 9. Turvallisuussuunnitelma päivitetään vuosina 2017-2018.
7. Vantaan kasvat- ja koulutuspoliittinen ohjelma 2017 - 2020	Vantaan on toteuttanut kasvat- ja koulutuspoliittista ohjelmaa vuosille 2011-2016. Uuden ohjelman laatiminen on suunnitteluvaiheessa.
8. Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma	Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.5.2015.
9. Lasten ja nuorten Vantaa II	Ohjelmanumero 9 Lasten ja nuorten Vantaa: Valtuusto 23.4.2013. Käsittely KH:ssa 10-6.2013 ja Valassa 23.4.2014. Ohjelman perustana on Nuorisolaki 8§/2006, nuorten osallisuudesta ja kuulemisesta heitä koskeissa asioissa. Hankkeen tukena on ollut ESR-hanke, joka päättyi 31.12.2014. Toimintaohjelma on jalkautettu suunnitellusti 2015-2016.
10. Vammaispoliittinen ohjelma WAMPO - Tilaa kaikille 2012 - 2016	Vammaispoliittinen ohjelma Wampo päättyi vuoden 2016 lopussa. Wampo sisäsi 49 toimenpidettä pienistä konkreettisista uudistuksista myönteisen asenneilmapiirin luomiseen. Ohjelman toteutumisesta vastasi kukin toimiala omalta osaltaan. Vuosi 2016 oli työllistymisen teemavuosi. Sata vammaista henkilöä on työllistynyt palkkatyösuhteisiin. Wampon puitteissa järjestettiin myös tapahtumia kuntalaisille, esim. liikuntatapahtuma Valtti-Areena syksyllä 2016. V. 2017 toteutetaan ohjelman arviointi.
11. Maapoliittiset linjaukset	Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 17.12.2012. Noudatetaan kattavasti.

12.	Asunto-ohjelma	Kaupunginhallitus 2.3.2009. Noudatetaan.
13.	HYVIS (Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma)	Vantaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2013–2016 (HYVIS) hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.8.2013. Suunnitelma sisältää viisi hyvää tekoa, jotka edistävät lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvää arkea, painopisteinä yhteinen työ ja varhainen tuki. Suunnitelma on tehty ja sitä toteutetaan yhteistyössä kaupungin toimialojen, kumppaneiden ja kuntalaisten kanssa. Työtä ohjaa Hyvinvointityöryhmä (Hyry). HYVIKSEN vuoden 2016 teema oli avarakatseisuus ja hyvinä tekoina toteutettiin kohtaamisen paikkoja ympäri Vantaata. Vantaalla on käynnissä hyvinvointiohjelmatyön uudistus, jonka yhteydessä vuoden 2017 aikana arvioidaan siihen kokonaisuuteen kuuluvat kuusi ohjelmaa / suunnitelmaa, joista HYVIS on yksi.
14.	VIKSU (Ikääntymispoliittinen ohjelma)	Vantaan ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuosille 2016- 2017 on jatkoa v. 2015 päätyneelle ikääntymispoliittiselle ohjelmalle. Suunnitelma on osa Vantaan kaupungin kuntastrategiaa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja vanhus- ja vammaispalvelujen strategista johtamista. Suunnitelmassa on määritelty ikäihmisten hyvinvointia edistävät keskeiset painopistealueet sekä suunnitelmakaudella tehtävät toimenpiteet vastuutahoineen. Toimenpiteillä parannetaan vantaalaisten ikäihmisten hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista. Vantaan ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman toteutumista on seurattu strategian toteutumisen arvioinnin yhteydessä sekä vanhusneuvostossa syksyllä 2016. Vuoden 2018 alusta ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma tulee olemaan osa kuntalaisten hyvinvointiohjelmaa.
15.	AHVO (Työikäisten hyvinvointiohjelma)	Vantaan työikäisten hyvinvointiohjelma 2013 - 2016 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.8.2013 11§. Ohjelman toimeenpano tapahtuu olemassa olevissa rakenteissa ja kukin toimiala vastaa omalta osaltaan ohjelman toteuttamisesta. Kaupungin hyvinvointityöryhmä seuraa ohjelman toteutumista ja raportoi tuloksista kaupungin johtoryhmälle.
16.	Vantaan kaupungin osallisuusmalli	Osallistumistyössä ja kuntalaisvaikuttamisessa keskityttiin Osallistuva Vantaa -toimintatavan kehittämiseen. Suunnitteilla olevan toimintamallin tavoitteena on lisätä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia, vahvistaa ymmärrystä ja luottamusta kaupunkiorganisaation ja kaupunkilaisten välillä ja tukea edustuksellista demokratiaa. Aluetoiminta järjesti 12 osallistavaa tilaisuutta kuntalaisille. Syksyllä 2016 pidettiin kolme kaupungin työntekijöille suunnattua osallisuuskoulutusta, joissa oli mukana noin 50 kaupungin työntekijää. Osallisuusverkosto kokoontui neljä kertaa.
17.	Kaksikielisyysohjelma	Kaksikielisyysohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 28.1.2013 § 8. Kaksikielisyystyöryhmä koordinoi kaupungin ruotsinkielistä palvelua kaupunkitasoisesti, käsitteli ohjelman esittämiä toimenpiteitä teemoittain ja raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle maaliskuussa 2016. Vuoden aikana yhteistyötä kaksikielisyystyöryhmän ja Svenska kommitténin välillä on kehitetty keskeisten yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Etenkin kuntalain edellyttämien hallinnollisten muutosten ja vuoden 2017 kuntavaalien alla on selvitetty vaihtoehtoisia toimintatapoja ruotsinkielisen tiedottamisen ja edunvalvonnan varmistamiseksi ja parantamiseksi. Osana kaksikielisuuden huomioimista työryhmä tutustui vuoden aikana kaupunkitasoisiin ohjelmiin. Eri toimialojen edustajat ovat kertoneet ajankohtaisista asioista ja kaksikielisyystyöryhmä on nostanut esiin näihin liittyviä kaksikielisuuden ulottuvuuksia. Etenkin ruotsinkielisten tekstien tarpeeseen on kiinnitetty huomiota. Työryhmä antoi oikeusministeriölle sen pyytämän lausunnon 15.4.2016 kiellilainsäädännön soveltamisesta.